Aan de leden

Datum
27 augustus 2025

Ons kenmerk
Lbr. 25/040

Telefoon
070 373 8393

Bijlage(n)
2

Onderwerp
Samen sterker: doe mee met het gemeentelijk Risicobeheerfonds

Geachte leden van college en gemeenteraad,

Tijdens de Algemene Ledenvergadering van juni 2025 zette burgemeester Roel Wever (voorzitter van het College voor Dienstverleningszaken) zijn handtekening onder de eerste startverklaring voor deelname aan het gemeentelijk Risicobeheerfonds. Inmiddels zijn meerdere gemeenten gevolgd. Dit initiatief van, voor en door gemeenten helpt om samen risico's te beheersen, tegen lagere kosten verzekerd te zijn en schade af te handelen onder eigen regie.

Wat is de startverklaring?
De startverklaring is een bestuurlijke intentie waarin uw college aangeeft het Risicobeheerfonds te steunen, deelname te onderzoeken en het proces daarvoor in gang te zetten. De verklaring verplicht tot niets, maar is wel essentieel voor de verdere voorbereiding. Zodra gemeenten samen 30% van het inwoneraantal vertegenwoordigen, kan het fonds starten. Uw deelname maakt het verschil.

Waarom meedoen?
Het Risicobeheerfonds biedt een stabiele en betaalbare oplossing voor de verzekering van gemeentelijk vastgoed. De premie is gebaseerd op schadecijfers van gemeenten, zonder commerciële winstopslag. Elke euro blijft binnen het collectief.
Deelnemende gemeenten krijgen toegang tot een digitaal portaal met inzicht in risicoscores per gebouw en adviezen voor preventie. Minder administratieve lasten, meer grip op risico's en lagere kosten.

Wat kunt u doen?
Wilt u als college ook bijdragen aan deze collectieve oplossing? Onderteken dan de startverklaring en stuur deze aan ons retour. In de bijlage vindt u een model-startverklaring en een voorbeeldcollegebesluit.

Vragen
Heeft u vragen of wilt u in gesprek? Neem dan contact op via risicobeheerfonds@vng.nl.
We denken graag met u mee.

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr L.K. Geluk
Algemeen directeur

Datum: [** september 2025]

Startverklaring Risicobeheerfonds Nederlandse Gemeenten

Toelichting

Deze verklaring is een bestuurlijke intentieverklaring. Hiermee geeft het college aan het initiatief van het Risicobeheerfonds te steunen en het interne proces richting mogelijke deelname in gang te zetten. Het is géén definitieve verplichting tot deelname. Formele besluitvorming vindt plaats op een later moment, op basis van de uiteindelijke inrichting van het fonds, de consultatie van de gemeenteraad en het definitieve voorstel..

Overwegingen

Het Risicobeheerfonds is een gezamenlijk initiatief van de VNG en haar leden. Het heeft als doel het risicobeheer en de verzekering van gemeentelijk vastgoed structureel te verbeteren. De op te richten NV werkt zonder winstoogmerk en stelt preventie, inzicht en samenwerking centraal. Gemeenten nemen samen met de VNG aandelen in dit collectieve schadeverzekeringsbedrijf.

Verklaring

Het college van B&W van de gemeente:…:

- Onderkent het belang van een gezamenlijke, publieke aanpak van risicobeheer;
- Steunt de oprichting van het Risicobeheerfonds;
- Spreekt zich uit voor deelname aan het fonds per 1 januari 2027, onder voorbehoud van:
  - landelijke instapdrempel van 30% van het inwoneraantal;
  - afgifte van de benodigde vergunningen door De Nederlandsche Bank,
  - beschikbaarheid van heldere en toetsbare polisvoorwaarden en een transparante premiesystematiek,
  - een positief collegebesluit na zienswijze van de raad.
- is bereid mee te werken aan het verzamelen van de benodigde gegevens voor een analyse door het fonds.

Namens de gemeente:

 _____

*****, burgemeester van *****

Model B&W advies

Onderwerp: Startverklaring Risicobeheerfonds

Voorstel:
Startverklaring Risicobeheerfonds.

Het college besluit:
1. De startverklaring voor oprichting van en deelname aan het Risicobeheerfonds te ondertekenen overeenkomstig de bijlage.
2. De gemeenteraad te informeren over dit besluit en de eventuele vervolgstappen (waaronder de zienswijzeprocedure) bij daadwerkelijke deelname.

Inleiding
Het Risicobeheerfonds Nederlandse Gemeenten is een collectief initiatief van gemeenten en de VNG om het risicobeheer van gemeentelijke gebouwen te versterken en te voorzien in een betaalbare en stabiele verzekeringsoplossing. Uitgangspunt voor de collectieve schadeverzekering is het oprichten van een naamloze vennootschap (NV) die voor 50% in eigendom is van de deelnemende gemeenten en 50% van de VNG. Als eerste product wil het Risicobeheerfonds een opstalverzekering voor gemeentelijk vastgoed aanbieden. Op basis van de huidige inschattingen zal dit voor veel gemeenten kunnen leiden tot een verlaging van de kosten en een beter risicobeheer. Daarnaast worden administratieve lasten verminderd, onder meer doordat het niet meer nodig is de verzekering aan te besteden.
Om het bedrijf verder op te zetten is naast de goedkeuring van De Nederlandsche Bank inzicht nodig in het animo van gemeenten om deel te nemen. Het VNG-bestuur heeft besloten dit initiatief verder te brengen. Om de belangstelling van de gemeenten vast te stellen, is er een startverklaring opgesteld. Mits voldoende gemeenten deze verklaring afgeven aan de VNG, kunnen volgende stappen richting de daadwerkelijke oprichting worden genomen. De startverklaring is niet bindend.

Bevoegdheid
Om uiteindelijk deel te nemen aan dit initiatief dient de gemeente aandelen in een nog op te richten NV te nemen. Op grond van artikel 160 Gemeentewet moet de raad hierover een zienswijze afgeven, waarbij getoetst wordt aan onder meer de Nota Verbonden Partijen. Pas daarna neemt het college een inhoudelijk besluit over daadwerkelijke deelname, waarin – naast de in de verklaring genoemde randvoorwaarden – ook de verzekeringstechnische aspecten worden afgewogen.

Beoogd effect
Met dit besluit:
- laat de gemeente zien positief te staan tegenover deelname aan het collectieve Risicobeheerfonds;
- draagt de gemeente bij aan het behalen van de kritische massa die nodig is om het fonds op te richten;
- ontstaat ruimte om, met input van de raad, een inhoudelijk besluit te nemen over daadwerkelijke deelname;
- ontstaat een kennisnetwerk tussen gemeenten, waar ervaringen worden gedeeld over nieuwe risico's en waar gezamenlijk gewerkt wordt aan beter risicobeheer.

Argumenten
1. Versterking van het gemeentelijk collectief
   Het Risicobeheerfonds past in een sterker collectief van gemeenten. Het fonds vormt niet alleen een gezamenlijke verzekeringsoplossing, maar ook een professionele gemeenschap voor het delen van kennis over risicomanagement van gemeentelijke gebouwen.
2. Gestructureerde aanpak van veiligheidsrisico's
   Het fonds stimuleert een methodische manier van werken aan veiligheidsrisico's. Gemeenten krijgen meer inzicht in de optimale mix van te accepteren risico's en investeringen in onderhoud.

3. Geen verplichting, wel invloed
   Met het ondertekenen van de startverklaring legt de gemeente zich niet vast op deelname, maar spreekt zij wel de intentie uit om mee te denken. Hierdoor kan vanaf het begin invloed worden uitgeoefend op de inrichting van het fonds.

Kanttekeningen
1. Voorwaarde van voldoende deelname
   Het fonds wordt alleen opgericht als voldoende gemeenten de startverklaring ondertekenen. De ondergrens is vastgesteld op 30% van de inwoners van Nederland. Wordt dit aantal niet gehaald, dan gaat het initiatief niet door.
2. Nog in ontwikkeling
   Veel details, zoals exacte premies en productvoorwaarden, zijn nog in uitwerking. Het tekenen van de startverklaring betekent dat de gemeente het proces steunt, maar geen definitieve deelname toezegt.
3. Aandacht voor kritische geluiden uit het veld
   Er zijn kritische geluiden, onder meer van het VPO, over scherpe aanbiedingen van verzekeraars, het hogere eigen risico en het digitale portaal. Deze punten vragen om aandacht bij de verdere inrichting van het fonds.

Financiën
Aan dit besluit zijn geen kosten verbonden. Op termijn aandelen kopen en de kans om collectief kosten te besparen.

Communicatie
De ondertekende startverklaring wordt gedeeld met de VNG. De raad wordt geïnformeerd over dit besluit.

Vervolg proces
Oprichting van de NV Risicobeheerfonds is voorzien in het eerste kwartaal van 2026, mits zoveel gemeenten de startverklaring tekenen dat zij samen goed zijn voor 30% van de inwoners van Nederland.